

ע"פ 7088/16 - לאוניד מיטניק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לעורוים פליליים

ע"פ 7088/16 - ב'

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט נ' סולברג
כבוד השופט ד' מינץ

המערער: לאוניד מיטניק

נ ג ד

המשיבת: מדינת ישראל

ערעור על פסק דין של בית המשפט המחוזי בנצרת
(כב' השופט י' שטרית) ב-ת"פ 9388-12-14 מתאריך
08.08.2016

תאריך הישיבה: ג' בטבת התשע"ח (21.12.17)

בשם המערער:עו"ד איגור גלידר

בשם המשיב:עו"ד נילי פינקלשטיין;עו"ד מيري קולומבוס;עו"ד מיכל
רגב

פסק דין

עמוד 1

כל הזכויות שמורות לאתר פסק דין - verdicts.co.il

1. בפניו ערעור על הכרעת דין וגזר דין של בית המשפט המוחזי בנצרת (כב' השופט י' שטרית) ב-ת"פ 14-12-9388. בגדר הכרעת הדין - המערער הורשע בביצוע התעללות בחסר ישע - עבירה לפי סעיף 368ג סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ותקיפה סתם - עבירה לפי סעיף 379 לחוק העונשין (ריבוי מקרים).

במסגרת גזר הדין הושתו של המערער העונשים הבאים: 8 חודשים מאסר בפועל, בנייני ימי מעצרו; 12 חודשים מאסר על תנאי, וה坦אי הוא שהמערער לא יעבור כל עבירות אלימות מסווג פשע ויורשע בה תוך תקופה של 3 שנים; 6 חודשים מאסר על תנאי וה坦אי הוא שהמערער לא יעבור כל עבירות אלימות מסווג עוון, לרבות אiomים, ויורשע בה תוך תקופה של 3 שנים; ופיצוי כולל למטלון בסך 10,000 ש"ח.

2. בתאריך 19.09.2016 – חברי, השופט נ' סולברג, הורה כי עונש המאסר בפועל שהושת על המערער יעוכב עד למתן פסק דין בערעור.

אביא להלן את הנתונים הדרושים להכרעה בערעור.

רקע

3. בתאריך 04.12.2014 הוגש נגד המערער כתוב אישום לבית המשפט המוחזי הנכבד במסגרת יוחסו למערער עבירות של התעללות בחסר ישע ותקיפה סתם (ריבוי מקרים). בא-כוח המערער בערכאה הדינית, עו"ד א' שי (להלן: הסניגור הקודם), כפר בשמו של המערער בכתב האישום.

4. בהמלצת בית המשפט המוחזי הנכבד, התיק הופנה לגישור (כב' השופט ד' צרפתי). בתאריך 13.05.2015, לבקשת בא-כוח הצדדים – הליך הגישור הופסק.

5. בתאריך 29.11.2015, לאחר שהוחל בשמייעת ראיות, בא-כוח הצדדים הגיעו להסדר טיעון, שלא כלל הסכמה לעניין העונש. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי כתב האישום יתווך והמערער יודה בו ויורשע על פי הודהתו, וכן הוסכם המסד העובדתי שלו בא-כוח הצדדים יוכל להתייחס בטיעוניהם לעונש. לבסוף, הוסכם כי טרם שמייעת הטיעונים לעונש, יתקבל תסקير שירות מבחן בעניינו של המבקש, וזאת מבלי שמסקנותיו יחייבו את המשיבה.

אביא עתה את עיקרי כתב האישום המתוקן, בו המערער הודה.

6. בחלק הכללי של כתוב האישום המתוון מצוין כי המתוון,olid שנת 1974, נפגע קשה בתאונת דרכים לפני כ-14 שנים, אשר בעקבותיה הוא נשאר נכה בשיעור של 100%, כשהוא סובל משיתוק בחלק מגפו, ומרוחק לכיסא גלגליים ולמיטה. לפי האמור בכתב האישום המתוון, המתוון הוא סיעודי באופן מלא והוא תלוי באחרים לצרכי חייתו, בריאותו ושלםתו. המתוון יכול לשכב במיטתו על הגב, או על צד ימין, אך אסור להשיכבו על הבطن מחשש שייחנק. המתוון מדבר מעט, באופן לא ברור, והוא מתקשר עם סביבתו, בין היתר, באמצעות כתיבה על לוח מחיק, או באמצעות כף שהוא ביד ימינו על גבי המיטה, או הקיר, או על ידי השיכת אחת התרופות שבמיטתו לרצפה. במהלך הלילה, המתוון נהוג לקרוא לעזרה באמצעות כף שהוא מכנה ברג'ל ימין שלו, שאינה משותקת, על גבי הקיר הצמוד למיטתו, או על דפנות מיטתו. השימוש ברג'ל היא דרך התקשרות העיקרית של המתוון בלילה באמצעותו הוא עושה רעש המסביר את תשומת לבו של המטופל בו לקריאתו.

7. לפי הנטען בכתב האישום המתוון - המתוון מטופל בבית חורי והוא נדרש לטיפול ולהשגה במשך 24 שעות ביממה. לפי הנטען, חלק מתפקידו, על מי שמטפל במתוון מوطל לגשת למיטתו של המתוון, כשהוא בועט ברגלו הבריאה בקוראו לעזרה, או שהוא מסמן בדרך אחרת כלשהי כי הוא זקוק לסייע.

8. לפי עובדות כתב האישום המתוון בין תאריך 24.11.2014, שעה 09:00 ועד לתאריך 25.11.2014, שעה 09:00 - המערער היה במשמרת טיפול במתוון. לפי הנטען, בין השעות: 00:01-23:47 - המתוון קרא לעזרה ארבע פעמים באמצעות השיכת כרית והטחת רגליו הימנית בדופן המיטה. באחת הפעמים, כך נטען, המערער כלל לא הגיע למיטה, אלא נשאר לשכת לידה. לפי הנטען, בפעמים האחרות, המערער שינה את תנוחת גופו של המתוון באופן ניגש למיטה את יכולתו של המתוון לקרוא לעזרה, באמצעות ידו ורגלו הימנית, במקום להושיט למתוון עצמה. לפי הנטען, המערער עשה זאת באגרסיביות וثور שהוא מפעיל על המתוון כוח ללא הצדקה. בכתב האישום המתוון נטען עוד כי בין השעות: 00:06:00-00:00 בלילה - המערער הניח סדין מתחת לרגליו של המתוון וקשר באמצעותו את שתי רגליו של המתוון במטרה להגביל את תנועתו. לפי הנטען, כתוצאה מהקשרה - נמנעה מהמתוון האפשרות להזיז את רגלו הימנית ולהקנות בה בדופן המיטה כדי לקרוא לעזרה. נטען גם כי המערער הילך לשון במיטה המצודה בחדרו של המתוון, כאשר מאותה העת ועד לשעה 08:23, במשך למעלה משונה שעות, המערער לא ניגש למיטתו של המתוון ولو פעם אחת. כמו כן נטען כי במהלך אותו הלילה המתוון ניסה לוזז ולהניע את רגליו מספר פעמים, אולם הקשירה הגבילה את תנועתו, המוגבלת ממלילא, והיא מנעה ממנו מלהזעיק עצמה באמצעות רגלו. עוד נטען כי המערער הסיר את הקשירה מרגליו של המתוון רק בשעה 08:30, בסיכון לסיום המשמרת שלו.

9. בכתב האישום המתוון נטען בנוסף כי בתאריך 28.11.2014, בין השעה 20:30 לערך, לבין השעה 21:30 בשעה שהמערער היה במשמרת - המתוון ניסה לקרוא למערער לעזרה באמצעות השיכת כרית, פעם אחר פעם, ובאמצעות רגלו הימנית. לפי הנטען, המערער בתגובה ניגש אל מיטתו של המתוון והפרק אותו בכוח ובגסות על צד ימין, או על בטנו, באופן שהיקשה על המתוון לקרוא לעזרה, ולעתים תוך טלטלתו של המתוון. עוד נטען כי במקרה מהפעמים המערער השתמש בגופו כדי להצמיד את גופו של המתוון למיטה, או המשיך לאחיזה בראשו של המתוון ומנע ממנו מלהתhapeך חזרה. בחלק מן המקרים, כך נטען, המערער הניח את רגלו שמאל על רגלו ימין של המתוון באופן שהיקשה על המתוון להזיז את רגלו הימנית וכך, במקום להושיט עצמה למיטה - המערער ניסה למנוע מהמתוון מלקרוא לעזרה.

10. בתאריך 29.11.2015 בית המשפט המחויז הנכבד הרשע את המערער, על יסוד הודהתו, במიוחס לו בכתב האישום המתוקן.

11. בתאריך 08.08.2016, לאחר שמייעת טיעוני באו כוח הצדדים לעונש – בית המשפט המחויז הנכבד גזר את דיןו של המערער. במסגרת גזר הדין בית המשפט המחויז הנכבד עמד על האמור בתסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער (מתאריך 16.02.2016), אשר העיר, בין השאר, כי המערער לא מבטא נזקקות טיפולית, ואיננו בשל להיליך טיפול, נכון לאותה העת, ועל כן לא בא בהמלצת טיפולית. יחד עם זאת, שירות המבחן סבר כי הסיכון להישנות עבריות דומות בעתיד הינו נמוך, והוא המליץ להשית על המערער מסר קצר, שירוצה על דרך של עבודות שירות, בצד פיצוי לנפגע העבירה. אצין כי במסגרת התסקיר שירות המבחן התרשם כי המערער "... בדיעבד חש אשמה ובושא אותנטים נוכח המעשים התוקפניים, כפי שבאו לידי ביטוי במקרה זה" (ראו: עמ' 2 לתסקיר).

12. בית המשפט המחויז הנכבד קבע כי מעשיו של המערער בוצעו כלפי אותו קרובן, בסמיכות זמניות, וטור שיש ביניהם קשר ממשי, ומScar him מהווים "איורע" אחד, אשר בגין יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד. בית המשפט המחויז הנכבד פסק כי המערער, שהוא מופקד על שלומו של המתלוון – אדם חסר ישע – פגע באופן משמעותי, ממשי ומהותי בשלמות גופו, כבודו, וביחסונו האישי. בהמשך, בית המשפט המחויז הנכבד עמד על חומרת מעשיו של המערער, ועל מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות בהן הורשע המערער, במסגרתה ניתן למצוא מנעד עונשה רחב. בית המשפט המחויז הנכבד, שקל לפחות נגד את הנسبות הבאות: מעשיו של המערער בוצעו בפרק זמן קצר ותחים, בהפרש של מספר ימים, מה גם שלמתלוון לא נגרמו בפועל חבלות, או פגיעות גוףניות ממשיות.

13. נכון כל האמור לעיל – בית המשפט המחויז הנכבד קבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו של המערער ינווע בין 7 לבין 30 חודשים מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלוויים.

14. במסגרת קביעת העונש הראו לumarur – בית המשפט המחויז הנכבד קבע כי אין הצדקה לסתות לפחות, או לחומרא, מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי כנ"ל. בהמשך, בית המשפט המחויז הנכבד שקל בתחום המתחם ההולם שקבע, בין השאר, את: הודהתו של המערער, קבלת האחריות المسؤولה שלו, הפקחת הפיזי למATALON בסך 5,000 ש"ח טרם גזר הדין, העדרו של עבר פלילי, נסיבות חייו המורכבות של המערער, שפורטו בתסקיר, חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות, תקופת מעצרו של המערער בפועל ובמסגרת "מעצר בית", ואת חריגותן של העבירות בהן המערער הורשע על רקע מתחווה חייו שהינו נורמטיבי בדרך כלל. בצד האמור, נפסק כי גזרת עונש של עבודות שירות "חותטאת היא לאיזון העונשי הראו בנסיבות העניין" (ראו: פיסקה 156 לזר הדין).

15. בסיכום הדברים – בית המשפט המחויז הנכבד מיקם את עונשו של המערער ברף התיכון של מתחם העונש שקבע. לאחר מכן, בית המשפט המחויז הנכבד השית על המערער את העונשים המפורטים בפסקה 1 שלעיל.

16. מכאן הערעור שבפנינו המכoon כאמור כנגד הרשותה וגזר הדין.

17. במסגרת הودעת הערעור - בא-כוח המערער, עו"ד א' גילדר, טוען כי הودעת המערער בכתב האישום המתוקן ניתנה מתוך טעות ומבליל שהמערער הבין את מהותו של הסדר הטיעון, אשר, לගירסתו, "לא הביא עימיו שום יתרון אמיתי" למערער - כתב האישום תוקן בחלק שסמלילא לא הייתה לגביו למدينة שום ראייה" (ראו: פיסקה 25 להודעת הערעור). לערער בא-כוח המערער - המערער סבר כי במסגרת ההסדר תינתן לו האפשרות להסביר את מעשיו, אך בפועל הגיע בא-כוח המערער - המערער מוסיף כי בעודתו בשלב הטיעונים לעונש - המערער לא היה מוכן להודות אפשרות שכזו נמנעה ממנו. בא-כוח המערער מוסיף כי במהלך הטיעון לעונש - המערער לא היה מוכן למתוקן בביצוע התעללות בחסר ישות, והוא העלה הסבר חוקי, לשיטתי, למשוי, מושאי כתב האישום המתוקן שהתאיםו למצבו ולצריכו של המתופל. לדברי בא-כוח המערער, בשלב זה, בית המשפט המ徇ז הנכבד היה אמרו לבטל את הסדר הטיעון ולהסביר את התקין לניהול הוכחות, אך במקום זאת, מעשיו של המערער נותרו בלתי מוסברים כראוי על ידו.

18. כמו כן, בא-כוח המערער טוען כי יש להרשאות למערער לחזור בו מהודאותו כדי שיוכל להוכיח את חפותו וכן לטעון למחדלי חקירה שונים. בא-כוח המערער עמד על כפירתו המפורטת של המערער בכתב האישום, קודם שתוון. במסגרת זו טוען, בין השאר, כי המערער שהינו חסר הכרה מחייבת בתחום הסיוע לא ידע "באופן רשמי מה מותר ומה אסור" (ראו: פיסקה א.2.), אף לא ידע במידיוק متى המתלוון מביע תסקול מצבו ומתי הוא קורא לעזרה (ראו: פיסקה א.3.). בנוסף, טוען כי הגבלת תנועת رجالו של המתלוון בידי המערער נעשתה נוכח כך שהמתלוון היה בוטר ברגלו בעקבות "כהתרסה", כלשהו, וטור סיכון העצמי. במצב זה, כך טוען, המערער קשור את رجالו את המתלוון בעדינות וטור שהוא מותיר למתלוון חופש תנועה.

לשיטת בא-כוח המערער, התנהלותו של המערער בתאריך 28.11.2014 – הייתה תקינה, כאשר מדובר, כךטען, בהפעלת כוח רגילה ומתחיבת בנסיבות העניין.

ביחס לAIRTEL מתאריך 24.11.2014 טוען כי בשבועיים שקדמו לאותו מועד – המתלוון שהה בא-SKUט חמור ומתמישך ובשל כך נהג לבועוט במיתתו ללא הרף, ככל הנראה, לעמדת המערער, מתוך רצון להביע תסקול והתרסה כלפי מצבו. בא-כוח המערער גرس כי המערער קשור את رجالו של המתלוון כדי למנוע מהמתלוון לפגוע בעצמו, ולאחר שלא הוציא לערער כל פתרון אחר.

19. לחילופין, בא-כוח המערער טוען כי בית המשפט המ徇ז הנכבד שגה בגזירת דינו של המערער. במסגרת זו טוען כי בית המשפט המ徇ז הנכבד קבע את רף העונישה בתיק זה על בסיס מקרים חמורים יותר מעוניינו של המערער. עוד טוען כי לא ניתן משקל מספק לאמר בתקיר שירות המבחן ולהמלצתו כי המערער ירצה את עונשו בדרך של עובדות שירות.

20. בתאריך 12.06.2017 התקיים בפנינו דין בערעור, במסגרתו חזר בא-כוח המערער על נימוקי הערעור. בפתח הדיון הסתבר כי המערער טוען, למעשה, לכשל ביצוגו בידי הסניגור הקודם. לפיכך, הורינו כי בא-כוח המערער יפנה לסניגור הקודם ויבקש את תשובתו לטענות שהעלה בהקשר לנسبות הסכמתו של המערער להסדר הטיעון. הオスפו וקבענו כי המשיבה תוכל להסביר להודעת בא-כוח המערער האמורה.

21. בתאריך 26.07.2017, בא-כח המערער צירף את תגבות הסניגור הקודם (שניתנה על ידי הסניגור הקודם בתאריך 11.07.2017). בסיגור זה, הסניגור הקודם פירט בהרחבה את השתלשלות הטיפול בעניינו של המערער מביחנותו. הסניגור הקודם עמד, בין היתר, על ניתוח המצב הראייתי בתיק, שהוביל, בין היתר, להגעה להסדר הטיעון, וכן על התועלת שצמיחה לערער, לשיטתו, מהסדר הטיעון – הן במישור הראייתי והן במישור העונשי (ראו: עמ' 3 לתגובה). הסניגור הקודם ציין כי הוגה לערער כי "משמעותה ההסדר היא שהוא מודה בעבירה של התעללות על כל מה שמשתמע מכך, לרבות העובדה שלא ניתן היה להצדיק את מעשיו בטיעונים לעונש בבחינת רצון ל"סיע למתלוון"" (ראו: עמ' 2 לתגובה). הסניגור הקודם ציין עוד כי: "מספר פעמים צפינו ביחיד עם המערער ואשתו, בקטעי הסרטים השונים..." (ראו: עמ' 2 לתגובה).

הסניגור הקודם הוסיף כי: "כל שהדבר תלוי בנו, תוכן ההסדר, מהותו ומגבלותו הוסבו הן לערער והן לאשתו מספר רב של פעמים הן בשיחות במשרד, הן בהפסוקות של דיוני בית המשפט" (ראו: עמ' 4 לתגובה). הסניגור הקודם הוסיף כי ההסדר אף תורגם לערער בידי מתרגמן בבית המשפט ליתר ביטחון, למרות שהוא תיקשר היבט בעברית עם המערער. לבסוף, הסניגור הקודם מסר כי הטענה שכותב האישום תוכן בחלק שלא היה לגבי ראיות, אינה מתישבת עם כך שכותב האישום בחלק זה הינו פרי הוזאתו של המערער בחקירותו במשטרה.

22. בתאריך 01.08.2017 – המשיבה טענה, בתגובה, כי מכתבו של הסניגור הקודם שולל את הטענה כי המערער לא הבין את משמעותה הטיעון ומגבלוותיו, וכי הדבר עולה גם מפרוטוקול ישיבת הטיעונים לעונש בבית המשפט המחויז הנכבד. לגישת המשיבה, לערער היו הזדמנויות רבות לחזור בו מן ההסדר בין ההודעה על הטיעון לבין גזירת דין, אך המערער בחר שלא לעשות כן. המשיבה הוסיפה כי בקשת המערער לחזור בו מהodiumתו אינה עומדת בתנאים שנקבעו בפסקה הן לעניין הבנת משמעותה של הودיה, מלכתחילה, והן לעניין כנות המנע לחזור מההודיה, בדיudit.

23. בתאריך 21.12.2017 התקיים בפנינו דיון המשך בערעור. במסגרת הדיון, בא-כח המערער חזר על עיקרי טענותיו בהודעתה הערעור. לשיטתו, תגבות הסניגור הקודם תומכת, לגירושו, בכך שנפל כשל ביצוגו, שהרי כתוב האישום תוכן לגישתו רק ביחס לנושאים שלא היו לגבים ראיות (למעט הוזאת המערער במשטרה, שבאשר לה נטענה טענת "זוטא"). לגירושו אף העונש שהושת על המערער – חמור. עוד נטען כי המערער לא הבין כראוי את גבולות ההסדר וחזר וביקש לאפשר לו לחזור בו ממנה.

24. באת-כח המשיבה, טענה מנגד כי נכון האמור בתגובהו של הסניגור הקודם – לגבי המועד המאוחר בו הועלהה הטענה לחזרה בהודיה, העובדה כי בית המשפט המחויז הנכבד וידע עם המערער כי הוא הבין את ההסדר הטיעון, והشتלשלות הדברים – אין מקום לקבל את טענת המערער לכשל ביצוג. באת-כח המשיבה טענה עוד כי בנסיבות גם אין הצדקה להתערב בעונש, מה גם שהעונש הוא מקל בנסיבות.

25. בתסaurus משלים מתאריך 08.06.2017 – שירות המבחן עמד על קשיי ונסיבות האישיות של המערער. שירות המבחן עיריך כי בעת זהו, נכון הבינה שהמערער מגלה לחומרת הפגיעה במתלוון (אף כי, לדבריו, הוא לא פעל באופן מכוון לפגיעה בו) – ישנה הפחתה נוספת בסיכון הנשקי ממהערער לביצוע עבירות דומות לאלו בהן הורשע.

26. במהלך הערעור הוגש מכתב מטעם אחיו של המתלוון שעמד על קשיי בני המשפחה נכון מעשו של

לאחר שהבאתם את טענות הצדדים אפנה עתה ליבורן הדברים.

דין והכרעה

27. לאחר שיעינתי בנימוקי הערעור, וسمעת את טיעוני בא-כוח הצדדים - הגיע לי לכל מסקנה כי דין הערעור, על שני חלקיו - להידחות, וכך יצא לחברי שנעשה. אביא להלן את הטעמים למסקנתי זו.

28. סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע כך:

"הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולל או מointmentsה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שיירשמו" (הדגשות שלי – ח"מ).

29. בפסקתנו נקבע כי סמכותו של בית המשפט לאפשר חוזה מהודיה מתפרשת על כל שלבי המשפט, לרבות על שלב הערעור, אך בית המשפט יעשה כן רק במקרים נדירות וחירgot, וזאת, בין השאר, במקרים בהם: היהודיה לא ניתנה באופן חופשי ורצון, כאשר הנאשם לא הבין את משמעותו הודיעתו, או כאשר היהודיה הושגה שלא דין, באופן המצדיק את פסילתה (ראו: ע"פ 11/2094 בן עמי נ' מדינת ישראל (11.10.2011); ע"פ 13/6028 פלוני נ' מדינת ישראל (20.03.2014) (ראו: עניין פלוני); ע"פ 17/3524 פלונית נ' מדינת ישראל (03.10.2017) (להלן: עניין פלונית)). עוד נפסק כי עיתוי העלתה הבקשה לחזרה מן היהודיה מהווע שיקול מכירע בבחינת הבקשה (ראו: ע"פ 11/6349 שנידר (נשימוב) נ' מדינת ישראל (10.06.2013) (להלן: עניין שנידר)). כן נקבע בפסקה כי ככל, בשלב שלפני מתן גזר הדין – הגישה היא מוקלה יותר, ולפיה יש לאפשר לנפטר לחזור בו מהודיותו במצבים בהם הוא סבור כי הוא טעה בשיקולים שהובילו אותו להודיה, וזאת גם אם היהודיה ניתנה מרצונו החופשי של הנאשם, מתוך הבנה של משמעותה והשלכותיה ובלי שנפל בה פגם כלשהו. מאידך גיסא, ככל שהבקשה לחזרה מהודיה מוגשת בשלב מאוחר יותר, עולה החשש כי הנאשם מנסה לבחון את תוכנות הודיעתו ולהחליט על פניה אם כדאי לו לחזור בו ולחדש את המשפט. בהקשר זה נפסק כי החשש האמור מתגבר כאשר היהודיה ניתנת במסגרת של הסדר טיעון, שכן מתן אפשרות לחזרה מהודיה במקרים אלה עלול להוביל לכך שהסכם להסדר טיעון תהיה מותנית בדיעד בחומרת העונש המוטל (ראו: ע"פ 3754/91 מדינת ישראל נ' סמחאת, מה(5) 798 (1991); עניין שנידר). בהקשר לכך ב-عنيין שנידר סיכמתי הדברים כדלקמן:

"בסוף דבר, ועל כך חוזר בית משפט זה שוב ושוב, השאלה המכרצה היא הסיבה לביקשת הנאשם לחזור בו מהודיאתו... האם מדובר ברצון כן ואmittiy להוכיח את חפותו, או שהוא מדבר בתכxis, קרי באקט טקי, שמנוע להשיג רוח דין-משפט" (ראו: שם, פיסקה 17; הדגשה שלי – ח"מ).

30. סבורני כי בעניינו לא מתקיימות נסיבות החריגות המצדיקות לאפשר למערער לחזור בו מהודיותו בשלב העreau. מסקنت זו מבוססת על הנתונים הבאים:

(א) בתאריך 29.11.2015 בא-כוח הצדדים הציגו את הסדר הטיעון אליו הם הגיעו בפני בית המשפט המחויז הנכבד והתבטאו כך:

"ב'כ הצדדים: הגיעו להסדר טיעון ולפיו הנאשם [המערער - ח"מ] לחזור בו מכפירתו ברשות בית המשפט כתוב האישום יתוון, הנאשם [המערער - ח"מ] יודח בעבודות כתוב האישום המתוקן וירושע על פי הודהתו. עוד מוסכם בין הצדדים, כעובדת וכמסד עובדתי אליו יוכל הצדדים להתייחס בטיעוניהם לעונש, כי בשבותם שקדמו לאיורו הראשון, נשוא כתוב האישום היו [כאן מובא שמו של המתלוון - ח"מ] קשיי שינה. בנוסף, הנאשם [המערער - ח"מ] יהיה רשאי לטען במסגרת טיעונו לעונש כי לא חשב טוב וכי התביעה תהיה רשאית לטען נגד זאת. יובהר, כי לא יהיה בכך כדי לפתח את נסיבות ביצוע העבירה ולא יטען כל דבר בנגד לכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם [המערער - ח"מ...]" (ראו: עמ' 67 לפרטוקול; ההדגשה שלי - ח"מ).

בהמשך, לאחר שהסדר הטיעון הוצג בפניו - בית המשפט המחויז הנכבד הוסיף כדלקמן:

"בית המשפט מבhair לנאים [המערער - ח"מ] שהוא אינו כובל להסדר טיעון. הנאשם [המערער - ח"מ] מודה מרצונו הטוב והחופשי.
ה הנאשם [המערער - ח"מ]: אני מכיר את ההסדר. אני מסכים לו. אני מכיר את כתוב האישום המתוקן ואני מודה.
ב'כ הנאשם [המערער - ח"מ]: הסברתי לנאים [המערער - ח"מ] את פרטי ההסדר.
הוא מבינם ומסכים להם" (ראו: עמ' 67 לפרטוקול; ההדגשות שלי - ח"מ).

(ב) בתאריך 18.02.2016, בחולף כחודשים וחצי ממועד הודהתו של המערער בכתב האישום המתוקן, נשמעו טיעוני בא-כוח הצדדים לעונש. במסגרת זו, לאחר שבית המשפט המחויז הנכבד אישר למערער להעיד בהקשרים שונים, חרב התנגדות הפרקליטה בערכאה הקודמת (להלן: הפרקליטה) - המערער מסר כי הוא קשור למTELION את רגלו "כדי להגן" עליו (ראו: עמ' 81 לפרטוקול). או אז, הפרקליטה - התנגדה לעדות זו בטענה כי הדבר עומד בנגדם מוסכם בהסדר הטיעון. בא-כוח המערער, מנגד, טען כי המערער הציג "את הלך הנפש שלו", באופן שאנו מנגד להסדר הטיעון. לאחר מכן, בית המשפט המחויז הנכבד קבע כדלקמן:

"עיוון בפרטיו הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים מעלה כי הנאשם [המבקש - ח"מ] יהיה רשאי לטען במסגרת טיעונו כי לא חשב טוב וכי התביעה תהיה רשאית לטען נגד כך. יחד עם זאת, יובהר במסגרת כתוב האישום (כך במקור, אבל צ"ל: הסדר הטיעון) כי לא יהיה בכך כדי "לפתח את נסיבות ביצוע העבירה" ולא יטען דבר נגד כתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם [המערער - ח"מ] ועל פיו הורשע... המפורט בסיפה עדותם של הנאשם [המערער - ח"מ] הינו נסיבות ביצוע עבירה ממש ואין הוא מקבל את ביטוי

בעובדות כתוב האישום המתוקן, ולהיפך, לדידי יש בכך כדי "לפתח את נסיבות ביצוע העבירה" בנגד להסדר הדינו במסגרת הסדר הטיעון. לפיכך, בהקשר זה אני סבורה כי ישנה הרחבה ואני מתיירה זאת" (ראו: עמ' 82-81 לפורתוקול; ההדגשה שלי - ח"מ).

בהתאם בית המשפט המחויז הנכבד אף הורה על מחיקת דברי המערער מהפרוטוקול כי הוא השכיב את המתلون על צידו וישייר את גופו: "כדי שהוא לא יהיה מ קופל" (ראו: עמ' 83 לפורתוקול).

31. המכול המתואר לעיל מלמד, איפוא, כי לא נגעו זכויותיו של המערער בהקשר להודיותו במסגרת הסדר הטיעון. במסגרת הסדר הטיעון פורטו הנسبות והטענות שניתן יהיה להוסיף לכתב האישום המתוקן, קרי: קשיי שינה של המתلون וטענות המערער לפיהן הוא לא חש בטוב תוך אפשרות של המשיבה לטען נגד זאת. בצד האמור, הובחר והוסכם, כאמור במפורש: "כי לא יהיה בכך כדי לפתח את נסיבות ביצוע העבירה ולא יטען כל דבר בנגד לכתב האישום המתוקן בו הודה הנאשם [המבקש - ח"מ]."

לא מצאתי כי הודיותו של המערער ניתנה בחוסר הבנה, מתוך טעות, או העדר ידיעה המצדיקים לאפשר לו לחזור בעת מהודיותו. המערער בכתב האישום המתוקן לאחר שהודיע לו הסיכון והסיכויים הכלולים בהסדר הטיעון, כפי הדרוש לצורך גיבוש עמדתו והוא הבין את משמעותו. הדבר משלב עם האמור בתגובהו של הסניגור הקודם, שמסר, כאמור, הדברים לא נסתרו בידי בא-כוח המערער, כי: "כל שהדבר תלוי בנו, תוכן ההסדר, מהוינו ומגבלוינו הוסבבו הוא למערער והן לאשתו מספר רב של פעמים הן בשיחות במשרד, אין בהפסקות של דינו בית המשפט" (ראו: עמ' 4 לtagובה). הסניגור הקודם הסביר למערער, איפוא, את פרטיו של ההסדר, בית המשפט הבahir למערער שהוא איננו כבול להסדר הטיעון, והמערער החליט כחוכמתו "מרצונו הטוב והחופשי".

בנסיבות אלו, איני סבור כי יש טעם טוב לאפשר למערער לחזור בו מהודיותו, שכן הרושם המתתקבל הוא שמדובר, לכארה, בצעד טקטי.

32. נכון אמר אציג לחבריו לדחות את הערעור כנגד הכרעת הדיון.

33. לא ראייתי גם הצדקה להתערב בעונשו של המערער. הלכה היא, כי ערכאת הערעור תתעורר בעונש שהוטל על-ידי הערכמה הדינית רק במקרים חריגים של סטייה ברורה מדיניות הענישה הרואיה, או שנפלה טעות מהותית בಗזר הדיון (ראו: ע"פ 8462/15 ابو ראס נ' מדינת ישראל (30.11.2016)). לא מצאתי כי עניינו של המערער מצדיק התערבות בעונשו נכון מדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות יחסית (עיננו: ע"פ 8301/10 חיימוב נ' מדינת ישראל (31.03.2011); ע"פ 2444/15 עומר נ' מדינת ישראל (02.08.2016) (31.03.2011)).

34. המערער הורשע בביצוע מעשי תקיפה והתעללות במתلون – אדם חסר ישע הנתון לחסדיו – תוך תכנון מוקדם ומחשבה תחילת. בית משפט זה הביע את סlidתו ממעשיו תקיפה והתעללות של מטופלים כלפי מטופליهم, ובפרט כלפי מטופלים חסרי ישע שאינם יכולים להגן על עצם (ראו: עניין עומר; ע"פ 7704/13 מרגולין נ' מדינת ישראל (08.12.2015)). בע"פ 1836/12 נרinya נ' מדינת ישראל (01.06.2012), חברתי, השופטת ע' ארבל, הוסיפה

וקבעה לעניין זה כר:

"חברה נבחנת בדרך שהיא מטפלת בחסרי הישע שבקרבה, זקנים וילדים בפרט. במדינת ישראל קיימת תופעה נרחבת של קשיים, הן במוסדות והן בبيtom, אשר נעזרים במטפליים. עשוי תקיפה ואלימות של מטפליים כלפי מטפליים בכלל קשיים לגילוי, בשל העדר יכולת פיזית או نفسית של קובנות העבירה להتلונן על הנעשה בהם בחדרי חדרים. כאשר מגעים מקרים שכאהה ראוי שיזכו, אם כן, לمعנה שיפוטי הולם לפיו לא ניתן להשלים עם מעשי אלימות, השפלה וניצול של קשיים אלו בידי מטפלייהם. חשוב שבתי המשפט יעבירו מסר ברור, נחרץ וחד משמעי שיש בו התוויה של נורמות התנהגות ראיות והצבת הגדר שמעבר לה אותן התנהגויות הן פסולות ואסורה".

35. בית המשפט המחויז הנכבד, בגזר דין מפורט, שקל את כל הנסיבות בעניינו של המערער ונתן משקל לקולא, בין השאר, להודאותו של המערער, להעדרו של עבר פלילי, לאמור בתסוקיר שירות המבחן, למצוות הכלכלי הקשה של המערער, לחלוּף הזמן ממועד ביצוע העבירות, ואת כל הנסיבות הצריקות לעניין. כידוע, חוות דעת של שירות המבחן, חרף ההערכה המקצועית הרבה לה, נשארת בגדר המלצה בלבד, ועל בית המשפט מוטלת החובה להפעיל את שיקול דעתו, תוך מתן משקל לכל השיקולים הרלבנטיים (ראו: עניין עומר). בנסיבות אלו לא מצאת הצדקה להטעיב בעונשו של המערער.

36. נוכח כל האמור לעיל – אציג לחברו לדוחות את הערעור על שני חלקיו.

37. המערער יתייצב, איפוא, לריצויו עונש המאסר שנגזר עליו – בתאריך 23.07.2018 עד השעה 10:00, כאשר במועד זה יפקע צו עיקוב הביצוע שנתי בעניינו. ההתייצבות תהיה בביבמ"ר קישון, או בבית סוהר אחר על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברטותו של המבחן תעוזת זהות, או דרכון וכן עותק מפסק הדין. על המערער לתאמם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למינוי מוקדם, עם ענף אבחון ומימון של שירות בתי הסוהר, טלפונים: 08-9787377, או 08-9787336.

המשנה לנשיאה

השופט נ' סולברג:

אני מסכימ.

שׁוֹפְט

השופט ד' מינץ:

אני מסכימ.

עמוד 10

הוחלט כאמור בפסק דין של המשנה לנשיאה ח' מלצר.

ניתן היום, ו' בתמוז התשע"ח (19.6.2018).

שפט

שפט

המשנה לנשיאה
